

ERITYISTASON KUVATAIDEPSYKOTERAPIAKOULUTUS

Koulutus on 4 -vuotinen erityistason kuvataidepsykoterapiakoulutus, joka alkaa 19.12.2011 ja päättyy aikaisintaan syksyllä 2015.

Kokonaislaajuus 76 op 1470 h

Tausta

Ensimmäinen Suomen Mielenterveysseuran, Taideteollisen korkeakoulun ja Therapie-säätiön yhteistyönä järjestetty kuvataideterapian kokeilukoulutus toteutettiin 1974 –77. Myöhemmin koulustoitto siirtyi mm. Taideteollisen korkeakoulun Koulutuskeskukselle, jonka kouluttamille kuvataideterapeuteille TEO on myöntänyt psykoterapeutin nimikesuojan.

Suomen Mielenterveysseuran ja Suomen Kuvataideterapeuttien liiton yhteistyössä toteutui vaativan erityistason kuvataideterapian kouluttajakoulutus, joka päättyi 2005. TEO hyväksyi kouluttajakoulutuksen suorittaneet vaativan erityistason psykoterapeuteiksi vuonna 2007.

Alkava kuvataidepsykoterapiakoulutus perustuu aiempiin Taideteollisen korkeakoulun Koulutuskeskuksessa toteutettuihin koulutusohjelmiin, viitekehykseltään psykodynaamiseen yksilöpsykoterapiaan. Opetukseen sisällytetään edelleen jonkin verran ryhmäpsykoterapeuttista opetusta, vaikka koulutuksen on tarkoitus pätevoittää yksilöpsykoterapeutiksi.

Kuvataidepsykoterapian keskiössä on asiakkaan taiteellinen työskentely psykoterapeuttisessa suhteessa. Taide on perusluonteeltaan sekä yksilöllinen että jaettu kokemus. Ryhmäpsykoterapeuttinen näkökulma nostaa esiin sellaisia yhteisöllisiä ja kulttuurisia kysymyksiä, jotka on tärkeä tiedostaa myös yksilöpsykoterapeuttisessa suhteessa.

Objektisuhdeteoria on lisännyt tietämystämme siitä, että yksilön psyykkiset rakenteet kehittyvät vuorovaikutuksessa merkitsevien toisten kanssa. Yksilökehityksen lähtökohtana on perhe, jonka jäsenet muodostavat lapsen ensimmäisen kasvuryhmän. Ryhmä, perhe ja yhteisö ovat lapsen kehityksessä mukana alusta asti.

Yksilö- ja ryhmäpsykoterapiaopinnot täydentävät toisiaan. Myös yksilöpsykoterapiaa tekevät hyötyvät siitä, että saavat tietoa ryhmädynamiikan ilmiöistä ja ryhmäprosessin vaiheista. Kuvataidepsykoterapiaa on käytetty erilaisissa konteksteissa eri kohderyhmille (lapset, nuoret, vammaiset, vanhukset, maahanmuuttajat ym.) ja ennaltaehkäisevässä työssä.

Suomen Mielenterveysseuran Koulutuskeskuksessa järjestettävän koulutuksen tavoitteena on kouluttaa kuvataidepsykoterapeutteja, jotka toimivat yksilöterapeutteina erilaisissa konteksteissa.

Psykoterapian määritelmä ja kuvataidepsykoterapia terapiamuotona

Psykoterapia on terveydenhuollon tavoitteellista ja ammatillista toimintaa. Sillä autetaan ihmisiä, joilla on mielenterveyden häiriöitä tai psyykkisiä ongelmia. Häiriön tai ongelman ilmenemismuoto voi olla psyykkisen ohella ruumiillinen tai sosiaalinen.

Kuvataidepsykoterapiassa psyyken tilanteen korjaantuminen tapahtuu olennaiselta osalta luovan kuvallisen prosessin kautta psykoterapeuttisessa suhteessa. Kuvataideterapialla on laaja-alaiset soveltamismahdollisuudet, sitä voidaan käyttää erilaisten ja eri-ikäisten asiakkaiden hoidossa sekä yksilö- että ryhmäterapiana.

Kuvallisuuden painottuminen koulutusohjelmassa

Kuvataidepsykoterapiassa ihmisen kokemusta tarkastellaan keskeisesti kuvasta käsin. Kuvataidepsykoterapeuttinen teoria on kehittynyt psykoanalyysin, taiteen ja psykologian teorioiden yhdistelmänä. Kuvallisuus mielen ominaisuutena sekä tietoisien ja tiedostamattoman välinen vuorovaikutus ovat perustana kuvan käytölle psyykkisten ongelmien hoidossa.

Kuvallisen prosessin käyttö edellyttää sitä, että terapeutilla tulee olla tuntemus kuvankäyttöön menetelmänä saadakseen ymmärrystä potilaan ongelmiin, aivan kuten musiikin keinojen avulla terapiaa tehtäessä tulee tuntee musiikin 'rakennusaineet'.

Opetuksen lähtökohdat ja oppimistavoitteet

Kun kyseessä on psykoterapiakoulutus, integroidaan opetukseen psykiatrian, psykologian, psykoterapian ja taiteen teorioita sekä viimeisintä tutkimustietoa aiheista.

Lähtökohtana ja tavoitteena on ammatillisen osaamisen kehittyminen tiedollisesti ja taidollisesti sekä mahdollisuus saavuttaa koulutuksen avulla psykoterapeutilta vaadittavat kompetenssit. Kliininen tieto, hankittu hoitokokemus, ja terapeuttinen asenne ovat keskeisiä tavoitteita kuvataidepsykoterapia opinnoissa, lisäksi taito käyttää tutkimustietoa yhdistyneenä taiteelliseen intuitioon ja oman kliinisen työn kehittämiseen.

Terapeutiksi opiskelevan täytyy perehtyä perusteellisesti kuvaan ilmiönä ja luovan prosessin ehtoihin voidakseen käyttää kuvallista ajattelua potilaan kohtaamisessa ja integroida psykoterapian teoreettista ja käytännön osaamista terapiaprosessiin. Oppimistavoitteena on kyky tehdä havaintoja terapeutin ja potilaan välisestä tai potilasryhmässä tapahtuvasta vuorovaikutuksesta sekä yhdistää psykodynaamista ja kuvallista ajattelua potilaan terapeuttisessa kohtaamisessa ensisijaisesti yksilöhoidossa mutta myös ryhmäkontekstissa.

Koulutusohjelma on suunniteltu siten, että se täyttää erityistason psykoterapeutin pätevyyteen johtavan koulutuksen vaatimukset terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain (nro 559/94) ja asetuksen (nro 564/94) §1 ja §2 sekä Valviran (TEO) 16.12.2005 vahvistamien psykoterapeuttikoulutuksen hyväksymisperusteiden mukaisesti.

Koulutuksen järjestäjä

Koulutuksen järjestämisestä vastaa Suomen Mielenterveysseuran Koulutuskeskus, jonka johtajana toimii FT Eila Okkonen ja psykoterapiakoulutusten koulutuspäällikkönä erikoissairaanhoidtaja, psykoterapeutti, vaativan erityistason perheterapeutti Kaisa Schroderus.

Koulutuksen suunnittelu ja toteutuminen

Koulutusohjelman sisällön suunnittelu on toteutettu yhteistyössä kuvataidepsykoterapian asiantuntijoiden kanssa.

Koulutus on suunniteltu psykoterapiakoulutukseksi, joka on laajuudeltaan 76 op ja kestoltaan 4 vuotta. Koulutusohjelma on yhtenäinen prosessi, joka sisältää psykodynaamisen yksilöterapien teorian seminaareja, kuvataiteen teoriaa ja menetelmäopetusta,

koulutuspsykoterapiaa, joka myös toteutetaan yksilöterapiana, työnohjausta ja psykoterapeuttista potilastyötä. Koulutus muodostaa prosessinomaisen kokonaisuuden, jossa nämä neljä aluetta ovat jatkuvassa vuorovaikutuksessa keskenään.

Opiskelijalta edellytetään 100 % osallistumista koulutukseen ja mahdolliset poissaolot korvataan vastaavilla suorituksilla. Valmistumisen edellytyksenä on kaikkien opintosuoritusten suorittaminen. Koulutuskeskuksessa on opiskelijarekisteri sekä poissaolojen ja suoritusten seuranta.

Koulutustoimikunta ja eettinen toimikunta

Koulutusohjelman suunnittelusta, sisällöstä ja toteutuksesta vastaa koulutustoimikunta, joka koostuu pääkouluttajista ja asiantuntijakouluttajista.

Suomen Mielenterveysseuran Koulutuskeskuksella on eettinen toimikunta.

Kouluttajat

Kaikilla kouluttajilla on psykoterapiakouluttajan pätevyys.

- Vaativan erityistason psykodynaamisen yksilöterapia
- Vaativan erityistason kuvataidepsykoterapia
- Vaativan erityistason ryhmäanalyttinen psykoterapia.

Työnohjaajat ja koulutuspsykoterapeutit ovat kaikki vaativan erityistason kuvataidepsykoterapeutteja.

Lisäksi kotimaisia ja ulkomaisia erityisasiantuntijakouluttajia.

Opiskelijavalinnat

Hakuvalinnassa huomioidaan Terveysturvakeskuksen 1.6.2006
http://www.valvira.fi/luvut/ammattioikeudet/hakemusohjeet/suomessa_koulutetut/psykoterapeutit/koulutuksen_hyvaksymisperusteet.

Kaikilta koulutettavilta edellytetään lisäksi vähintään kahden vuoden työkokemusta hoitotyössä, mielenterveystyössä tai vastaavissa tehtävissä, mahdollisuutta tehdä psykoterapiatyötä koulutuksen aikana sekä henkilökohtaista soveltuvuutta (todettu haastattelemalla).

Opiskelijavalinnassa otetaan huomioon Terveysturvakeskuksen nyky. Valviran perustutkinto- ja työkokemusvaatimukset, sekä opiskelijan mahdollisuus tehdä yksilöiden kanssa asiakas/potilastyötä koulutuksen aikana. Hänellä tulee olla valmius tarkastella omassa yksilöterapeuttisessa koulutuspsykoterapiassa omaa taustaansa ja henkilökohtaisia elämäkokemuksiaan. Lisäksi hänellä tulee olla kouluttajayhteisön haastattelussa toteama henkilökohtainen soveltuvuus yksilöterapeuttiseen työskentelyyn. Henkilökohtaista soveltuvuutta arvioidaan haastattelussa, jossa haastattelijoina toimii koulutuksen johtaja sekä pääkouluttajat.

Koulutuksen sisältö ja laajuus 76 op/ 2028 työtuntia

Teoria- ja menetelmäopetus ja opinnäytetyö 54 op (1470 h)

Teoreettinen koulutus ja menetelmäkoulutus muodostavat suunnitelmallisen ja teoreettisesti yhtenäisen kokonaisuuden.

Psykoterapeuttinen potilastyö (400 h), josta yksilöasiakastapaamisia 300 h ja asiakasryhmiä 100 h (ei lasketa mukaan opintopistemääriin), yksilöhoidossa vähintään 2 asiakasta vuoden mittaisessa hoitoprosessissa.

Koulutuspsykoterapia 10 op (250 h)

Koulutuspsykoterapia tapahtuu yksilöterapiana koulutuksen aikana. Koulutuspsykoterapia ei sisälly koulutuksen hintaan.

Työnohjaus 12 op (320 h)

Työnohjus sisältää yksilötyönohjausta 100 h ja ryhmätyönohjausta 60 h.

Esimerkkejä koulutusohjelman teemoista

Koulutus aloitetaan johdantoseminaarilla joka sisältää yleisinformaatiota psykoterapiakoulutuksesta. Koulutusprosessin aikana orientoidutaan kuvataidepsykoterapian maailmaan.

Tutustutaan kuvataidepsykoterapiaan psykoterapiana, sekä opetellaan menetelmän käyttöönottoa harjoituksin.

Perehdytään psykoterapeuttisen asenteen tarkasteluun ja taiteen tekemiseen asiakas työssä ja yhteisöissä.

Koulutus on yksilöterapiaan suuntautunutta psykoterapia koulutusta jonka viitekehyksenä on psykodynaaminen teoria ja kehityspsykologiset ihmisen kasvun ja kehityksen teemat.

Koulutus sisältää myös mielenterveyshäiriöihin, psyykkisiin sairauksiin ja psykiatriaan liittyvää opetusta diagnostiikan ja terveydenhuollon eettiset kysymykset mukaan lukien, sekä tietoa ajankohtaista tutkimuksista ja psykoterapian vaikuttavuudesta.

Koulutus sisältää myös ryhmiin ja ryhmädynaamisiin - ja ryhmäterapeuttisiin tekijöihin tutustumista, sekä työnohjauksen yksilöterapeuttisiin kuin ryhmäterapeuttisiin prosesseihin. Koulutuspsykoterapia (250 tuntia) toteutetaan kuvataideterapeuttisena yksilöterapiana josta opiskelija vastaa itse.

Opiskeluun kuuluu myös opinnäytetyön tekeminen.

Haku ja valinta

Koulutukseen haku käynnistyy välittömästi ja hakulomakkeen voit tulostaa www.koukes.fi/psykoterapiakoulutukset -sivuilta.

Liitteeksi kopiot peruskoulutusten ja muiden alan pidempien täydennyskoulutusten todistuksista, työtodistukset, ansioluettelo sekä sukupuoli (ohjeet saatavissa www.koukes.fi -sivuilta). Kirjallisten hakemusten perusteella kutsutaan soveltuvuushaastatteluun. Haastattelut tapahtuvat yksilöhaastatteluina (haastattelupäivät 1.12., 12.12., 13.12.2011). Haastattelun hinta on 120 €.

Koulutus käynnistyy mikäli opiskelijaryhmä tulee täyteen. Koulutukseen valitaan enimmillään 18 opiskelijaa.

Hinta

Koulutuksen hinta on 8.900 euroa (alv 0%, Suomen Mielenterveysseura ei ole arvonlisäverovelvollinen) ja se laskutetaan lukukausittain.

Koulutuksen hinta ei sisällä koulutuspsykoterapian osuutta.

Tiedustelut

Tiedusteluihin vastaa koulutuspäällikkö Kaisa Schroderus (kaisa.schroderus@mielenterveysseura.fi, 0400-304 412).